

Ректору
Харківського національного
університету імені В. Н. Каразіна
д.ю.н., професору
Тетяні КАГАНОВСЬКІЙ

ЗВІТ
завідувача кафедри
цивільно-правових дисциплін
Устименко Олени Анатоліївни
у 2022-2023 навчальному році

Навчальна робота

Кафедрою забезпечується реалізація освітнього процесу за спеціальністю 081 Право (освітні рівні бакалавр, магістр, доктор філософії в галузі права) та спеціальністю 293 Міжнародне право (освітні рівні бакалавр, магістр), викладання дисциплін цивільно-правового профілю та вибіркових міжфакультетських дисциплін на інших факультетах університету.

Упродовж навчального року кафедрою на постійній основі здійснювалось проведення навчальної аудиторної та позааудиторної роботи, у тому числі керівництво практикою, із застосуванням сучасних методів та технологій навчання (з використанням платформ Google Classroom, Zoom тощо).

Методична робота

За звітний період науково-педагогічними працівниками розроблено нові та оновлено вже створені робочі програми та засоби діагностики навчальних досягнень студентів з навчальних дисциплін, що викладаються кафедрою; оновлено методичні рекомендації до написання курсових робіт з дисципліни «Цивільне право (особлива частина)»; підготовлено комплекти матеріалів для атестаційних випробувань за напрямком роботи кафедри з навчальних дисциплін «Цивільне право (загальна частина)», «Цивільне право (особлива частина)», «Цивільний процес», «Міжнародне приватне право» та тестових завдань до ректорського контролю знань; підготовлено конспекти лекцій за всіма дисциплінами, що викладаються кафедрою; розроблено презентаційне забезпечення навчальних дисциплін «Цивільне право (загальна частина)» та «Право інтелектуальної власності»; відбулись взаємовідвідування занять професорсько-викладацьким складом кафедри та контрольні відвідування завідувачем згідно із затвердженими графіками.

Створено навчально-методичні комплекси навчальних дисциплін та засоби діагностики навчальних досягнень студентів по них:

1. «Альтернативне розв'язання спорів: методичні рекомендації до семінарських занять та самостійної роботи студентів». Укладач: к.ю.н., завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін О.А. Устименко. Харків: Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна. 2023. 30 стор.;

2. «Право інтелектуальної власності: методичні рекомендації до семінарських занять та самостійної роботи студентів». Укладачі: к.ю.н., завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін О.А. Устименко; к.ю.н., доцент кафедри цивільно-правових дисциплін О.М. Волощенко. Харків: Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна. 2023. 47 стор.;

3. «Міжнародне право промислової власності: методичні рекомендації до семінарських занять та самостійної роботи студентів». Укладач: к.ю.н., доцент кафедри цивільно-правових дисциплін О.М. Волощенко. Харків: Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна. 2023. 30 стор.

Доцентом кафедри О.М. Волощенко взято участь у розробці та рецензуванні завдань предметного тесту з ЄФВВ 2023 року.

Науково-педагогічними працівниками кафедри прийнято участь у наступних вітчизняних та міжнародних стажуваннях, навчальних тренінгах та вебінарах тощо:

1. Завідувачем кафедри О.А. Устименко взято участь у науково-педагогічному стажуванні на тему «Сучасний погляд на юридичну науку та освіту», яке відбулось з 30 січня по 12 березня 2023 року у Куявському університеті м. Влоцлавек, Республіка Польща (180 год., сертифікат № LSI-300115-KSW від 12 березня 2023 р.).

2. Завідувачем кафедри О.А. Устименко прослухано курс лекцій з права Європейського Союзу в рамках польсько-української весняної конференції на тему «Правові аспекти процесу інтеграції з Європейським Союзом», яка відбулась у Ягеллонському університеті в м. Кракові, Республіка Польща, у період з 12 травня по 17 травня 2023 р. (81 год.)

3. Професором кафедри Ж.В. Завальною взято участь у науково-педагогічному стажуванні на тему «Парадигма вищої освіти в умовах війни та глобальних викликів XXI століття», яке відбулося з 18 липня по 28 серпня 2022 р. в Одеському державному університеті внутрішніх справ, м. Одеса (180 год., свідоцтво № ADV-180779-OSUIA від 28 серпня 2022 р.).

4. Доцентом кафедри В.О. Савченком взято участь у науково-педагогічному стажуванні на тему «Європейське бізнес-законодавство», яке відбулося з 14 травня по 10 жовтня 2022 р. в Lund University, Швеція, на платформі Coursera (42 год., сертифікат від 10 жовтня 2022 р.).

5. Доцентом кафедри В.О. Савченком взято участь у науково-педагогічному стажуванні на тему «Навчання медіації», яке відбулося з 13 по 17 березня 2023 року у Netherlands Business Academy, м. Дордрехт, Нідерланди (60 год., сертифікат №NLBAMed0323002 від 17 березня 2023 р.).

6. Доцент кафедри А.М. Гужва виступив з доповіддю на конференції, присвяченій римському кримінальному праву, у Неапольському університеті імені Фрідріха II та провів для дослідників Міжнародного центру вивчення історії та права Стародавнього Світу імені Вінченцо Аранджіо-Руїца семінар

на тему «Римські юридичні максими у практиці Верховного Суду» (червень 2023 р.).

7. Доцентом кафедри О.М. Волощенко взято участь у науково-педагогічному стажуванні на тему «Нові та інноваційні методи викладання», яке відбулось з 06 лютого по 17 березня 2023 року у Економічному університеті у Кракові та Малопольській школі державного управління, м. Краків, Республіка Польща (180 год., сертифікат NR 3323/MSAP/2023 від 17 березня 2023 р.).

8. Старшим викладачем кафедри К.М. Вороновим прослухано курс AI & Law від Lund University, Швеція, на платформі Coursera з актуальних питань та ризиків використання штучного інтелекту в галузях приватного та публічного права (сертифікат від 01 листопада 2022 р.)

9. Старшим викладачем кафедри В.П. Свєрдліченко взято участь у науково-педагогічному стажуванні на тему «Школа цифрової грамотності: Абетка цифрових технологій», яке відбулося з 30 вересня по 23 грудня 2022 року в Інституті післядипломної освіти та заочного (дистанційного) навчання Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (60 год., сертифікат № 160/2023 від 05 січня 2023 р.).

10. Старшим викладачем кафедри М.В. Гурою з 18 квітня по 16 червня 2023 року взято участь в програмі The Jean Monnet Module «Online UGent Academy on EU Law and Policy for Ukrainian Lecturers» у Гентському університеті, м. Гент, Бельгія (62 год.).

11. Старшим викладачем кафедри М.В. Гурою взято участь у міжнародному навчальному вебінарі на тему «Інтерактивні технології змішаного навчання при підготовці бакалаврів та магістрів в країнах Європейського союзу та Україні», який відбувся з 06 по 13 березня 2023 року у Науково-дослідному Інституті Люблінського науково-технологічного парку, м. Люблін, Республіка Польща (45 год., сертифікат ESN № 12845 від 13 березня 2023 р.).

12. Доцентом кафедри цивільно-правових дисциплін, кандидатом юридичних наук, доцентом В.О. Савченком взято участь у всеукраїнському науково-педагогічному стажуванні на тему «Викладання права в закладах вищої освіти: виклики війни та післявоєнного відновлення», яке відбулося з 01 травня 2023 року по 11 червня 2023 року у Центрі українсько-європейського наукового співробітництва, м. Одеса, Україна (180 год., сертифікат № ADV-010550-LSI від 11 червня 2023 року).

13. Старшим викладачем кафедри цивільно-правових дисциплін, кандидатом юридичних наук Я.О. Менів взято участь у міжнародному науково-педагогічному стажуванні на тему «Інтернаціоналізація освіти. Нові та інноваційні методи навчання. Реалізація міжнародних освітніх проектів у фінансовій перспективі ЄС», яке відбулося з 19 червня 2023 року по 28 липня 2023 року у Collegium Civitas, м. Варшава, Республіка Польща (180 год., сертифікат № 36/2023 від 28 липня 2023 року).

Доценту кафедри О.М. Волощенко присвоєно вчене звання доцента кафедри.

Доцентом кафедри В.О. Савченком на підставі гранту Британської академії наук RaR\100209 проводиться наукове дослідження в Оксфордському університеті (м. Оксфорд, Велика Британія).

Наукова робота

Відповідно до напрямків наукових досліджень кафедри професорсько-викладацьким складом підготовлено та опубліковано:

1. навчальні посібники:

1. Мічурін Є.О. Цивільне право. Альбом схем: навальний посібник: у 2 ч. Ч. 1. / Мічурін Є.О., Шишка О.Р. Вид. 6-те, перероб. Харків: Право, 2022. 220 с.

2. Мічурін Є.О. Цивільне право. Загальна частина: навч. посіб. для підгот. до іспитів та заліків. Х.: Право, 2022. 234 с.

3. Мічурін Є.О. Цивільне право. Альбом схем: навальний посібник : у 2 ч. Ч. 2. Мічурін Є.О., Шишка О.Р. Вид. 6-те, перероб. Харків: Право, 2022. 250 с.

2. наукові статті, що індексуються у виданнях, внесених до міжнародної наукометричної бази даних Scopus або Web of Science:

1. Savchenko V., Michurin I. and Kozhevnykova V. (2022). Restrictions on human rights due to the Covid-19 outbreak. *AJEE*, 3, P. 73-87. DOI: <https://doi.org/10.33327/AJEE-18-5.3-a000313> *Scopus Q3*

2. Savchenko, V., Dotsenko, O., Iashchenko, V., Boyarskyu, O., & Shemchuk, V. (2022). Legal coverage of will expression by means of information technologies: Cobertura jurídica de la manifestación de testamentos por medio de las tecnologías de la información. *Cuestiones Políticas*, 40 (74), P. 224-245. <https://produccioncientificaluz.org/index.php/cuestiones/article/view/38899> *Web of Science*

3. Savchenko, V., Borsuk, N., Hrabynskiy, M., Guyvan, P., Rudyk, M. (2022). Factors of Volitional Attributiveness of the Legal Transaction based on International Experience. *Cuestiones Políticas*, 40 (75), 498-521. <https://doi.org/10.46398/cuestpol.4075.30> *Web of Science*

4. Nataliia Stepanenko, Viktor Savchenko, Yuliia Kamardina, Mariia Babiuk and Iryna Kuderska (2022) Legal grounds for limitation of human rights and fundamental freedoms under the conditions of marital state. *Ad alta-journal of interdisciplinary research*. Volume 12, Issue 2, Special Issue XXXI, pp.7-10 <http://www.magnanimitas.cz/ADALTA/120231/PDF/120231.pdf> *Web of Science*

5. Khorosheniuk, J., Savchenko, V., Andrukhiv, O., Babichev, A., Bortniak, V. (2023). Notarial practice of will declaration in civil transactions in the countries of the European Union: Práctica notarial de declaración de testamento en transacciones civiles de los países de la Unión Europea. *Cuestiones Políticas*, 41 (76), 76-99. <https://doi.org/10.46398/cuestpol.4176.04> <https://produccioncientificaluz.org/index.php/cuestiones/article/view/39682> *Web of Science*

3. наукові статті, що не індексуються у виданнях, внесених до міжнародної наукометричної бази даних Scopus:

1. Устименко О.А., Завальна Ж.В., Савченко В.О., Воронов К.М. Договори в процедурі медіації: Директива ЄС та українське законодавство. *Академічні Візії*. 2022. № 13. [Перегляд Договору в процедурі медіації: Директива ЄС та українське законодавство \(academy-vision.org\)](https://academy-vision.org)

2. Савченко В.О., Устименко О.А., Завальна Ж.В., Воронов К.М. Вплив Директиви 2006/123/ЄС на інститут послуг в Україні. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія Економічна. Серія Юридична*. 2022. № 35. С. 74–81. <https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/view/681>

3. Завальна Ж.В., Устименко О.А., Савченко В.О., Воронов К.М. Законодавство ЄС та договірне регулювання фінансових послуг в Україні. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія Економічна. Серія Юридична*. 2022. № 33. С. 230-235. <https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/view/683>

4. Воронов К.М., Завальна Ж.В., Устименко О.А., Савченко В.О. Застосування Принципів УНІДРУА як елементу договірного права ЄС: особливості використання в міжнародному комерційному арбітражі. *Академічні Візії*. 2022. № 12. <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/146>

5. Zavalna Zh., Starinskyi M. The role and legal force of the memorandum as a form of contractual regulation of social relations. *Global Prosperity*. 2023. Vol. 3. Iss 1. P. 3-12. <https://gprosperity.org/index.php/journal/issue/view/12>

6. Мічурін Є.О. Особливості віртуальних благ у статичній та динамічній цивільних правовідносин. *Правовий часопис Донбасу*. 2022. № 4. Ч. 2 С. 35-39. <https://ljd.dnuvs.ukr.education/wp-content/uploads/2023/03/7-2.pdf>

7. Мічурін Є.О. Об'єкти цифрових технологій та їхнє правове регулювання. *Copernicus: Political and Legal Studie*. 2022. Vol. 1, Issue 3 (September). Р. 22-29. <https://czasopisma.marszalek.com.pl/images/pliki/cpls/3/cpls303.pdf>

8. Мічурін Є.О. Ідентифікація і індивідуалізація фізичної особи у комп'ютерній мережі Інтернет: правові аспекти. *Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. Серія «Право»*. 2022. № 34 <https://periodicals.karazin.ua/law/index>

9. Гужва А.М. Договори про неконкуренцію: цивільно-правовий аспект. *Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. Серія «Право»*. 2022. № 34 <https://periodicals.karazin.ua/law/index>

10. Пейчев К.П. Ринок сільськогосподарських земель в Україні: перші підсумки правового регулювання». *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Право»*. 2023. № 35 <https://periodicals.karazin.ua/law/submissions>

11. Savchenko, V. The Value of the Will of the Participants in Mediation as a Manifestation of its Principles and Principles of Civil Law / Mediation in

progress. Collection of articles by participants of the Mediation project: Training and Society Transformation. *Mediats*, 2022, P. 145-154 <https://www.researchgate.net/publication/370536280> The Value of the Will of the Participants in Mediation as a Manifestation of its Principles and Principles of Civil Law

12. Savchenko, V. (2023). Occurrence of freedom of will in the context of the right to life. *Baltic Journal of Legal and Social Sciences*, (4), 72-77. <https://doi.org/10.30525/2592-8813-2022-4-9>

13. Савченко В.О. Детермінація свободи волі в цивільному праві ЄС та України. *Нове українське право*. 2022. № 6 (2). 137-141. <https://doi.org/10.51989/NUL.2022.6.2.22>

14. Савченко В.О. Свавільне позбавлення життя як спосіб припинення свободи волі. Одеса. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2022. № 4. Т. 3. С. 111-119 <https://doi.org/10.32850/sulj.2022.4.3.19>

15. Savchenko V.O. Legal Justification of Free Will as an Absolute Right (2022) 153 *Actual Problems of International Relations*. p. 50-54 <https://www.researchgate.net/publication/368872993> LEGAL JUSTIFICATION OF FREE WILL AS AN ABSOLUTE RIGHT

16. Савченко В.О. Вплив істотних умов договору на зміст принципу свободи договору. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. Серія: «Юридичні науки». 2023. № 5. <https://doi.org/10.25313/2520-2308-2023-5-8879>

17. Савченко В.О. *Поняття колективної волі юридичної особи*. International scientific journal «Grail of Science». 2023. № 27. С. 198-200. <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.12.05.2023.027>

18. Волощенко О.М. Деякі аспекти комерціалізації об'єктів авторського права через призму цифрового мистецтва. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 1. С. 84-86 http://www.lsej.org.ua/1_2023/17.pdf

19. Волощенко О.М. Закон України «Про авторське право і суміжні права»: аналітика новелізованих положень. *Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна*. 2022. № 34 <https://periodicals.karazin.ua/law/index>

20. Свєрдліченко В.П. Вплив воєнного стану на здійснення особою права на честь та гідність. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна*. Серія «Право». № 35 <https://periodicals.karazin.ua/law/index>

21. Цибань А.А. Окремі аспекти правової природи nft-токенів як віртуальних активів (благ). *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 1. С. 150-152 http://www.lsej.org.ua/1_2023/33.pdf

22. Цибань А.А. До питання правового регулювання nft-токенів як віртуальних активів благ. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна*. Серія «Право». 2023. № 35 <https://periodicals.karazin.ua/law/index>

5. тези наукових доповідей на міжнародних та вітчизняних наукових та науково-практичних конференціях:

1. Устименко О.А. Застосування інформаційних технологій при викладанні навчальної дисципліни «Альтернативне розв'язання спорів» для студентів-магістрів. Scientific and pedagogical internship «*Modern narrative of legal science and education*»: Internship proceedings, January 30 - March 12, 2023. Wloclawek, 2023. P. 65-67

2. Устименко О.А. Категорія «емоції» в приватноправовому регулюванні. *Конституційне право ЄС в аспекті євроінтеграції України*: тези доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 21 квітня 2023 р.). Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2023. С. 302-304 http://law.karazin.ua/resources/doks2021/nauka/repozitary/Konferentsiia_21-04-2023_Zbirka_tez.pdf

3. Завальна Ж.В. Недобросовісне використання договірних форм у військових конфліктах: історичний аспект. VII Міжнародна Науково-практична On-Line конференція «*Реформування правової системи в контексті євроінтеграційних процесів*» (м. Суми, 18-19 травня 2023 р.)

4. Пейчев К.П. Земельні аукціони як елемент європейської інтеграції України. Міжнародна науково-практична конференція «*Конституційне право ЄС в аспекті євроінтеграції України*» (м. Харків, 21 квітня 2023 р.). С. 270-272 http://law.karazin.ua/resources/doks2021/nauka/repozitary/Konferentsiia_21-04-2023_Zbirka_tez.pdf

5. Савченко В.О. Прояв свободи волі в праві країн-членів ЄС: окремі аспекти. *Актуальні проблеми юридичної науки*: збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції «Двадцять перші осінні юридичні читання» (м. Хмельницький, 6 жовтня 2022 р.). Хмельницький: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2022. С. 159-161.

6. Savchenko, V. «Prohibition of restriction» as a false criterion of absolute rights. 10th International Scientific and Practical Conference «Challenges in Science of Nowadays» (November 16-18, 2022; Washington, USA) EnDeavours Publisher, 2022. P. 248-250.

7. Savchenko, V. Interpretation of Mediation as the Method of Expressing the Will of the Parties. International Scientific Conference Development of Scientific Space in the Context of Global Changes: Conference Proceedings, November 25-26, 2022. Riga, Latvia: «Baltija Publishing». 47-50. <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-256-2-12>

8. Savchenko, V. Difficulties with Expressing the Free Will in Ukraine due to Russian War Aggression: Civil Law Context. Freedom of Expression, Hate Speech, and Religious Freedom: A Human Rights Perspective. December 8–9, 2022. New York, USA: UNEQUAL World Research Center. P. 52 <https://religiousfreedom.education/wp-content/uploads/2023/02/Book-of-Abstracts-December2022.pdf>

9. Савченко В.О. Проблематика недійсності правочинів, вчинених на тимчасово окупованій території АР Крим. *Крим – це Україна: стратегія деокупації та реінтеграції*: матеріали Міжнародного науково-практичного круглого столу (м. Одеса, 24 лютого 2023 р.). Одеса: Видавництво

«Юридика», 2023. С. 230-234

10. Савченко В.О. Порухення принципів цивільного законодавства на окупованих територіях України. *Свобода, безпека та незалежність: правовий вимір*: Матеріали XIII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 24 лютого 2023 р.). Київ, Національний авіаційний університет. С. 520-522.

11. Савченко В.О. Принцип доброї волі (bona fide) в контексті володіння чужим майном. *Юридичні науки: проблеми та перспективи*: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 24-25 лютого 2023 р.) Львів-Торунь: Liha-Pres, 2023. С. 57-60. <https://doi.org/10.36059/978-966-397-292-3-15>

12. Савченко В.О. Медичний нейтралітет як підстава для обмеження свободи волі. *Теоретичні та практичні проблеми реалізації прав людини та держави*. Матеріали науково-практичної конференції (м. Одеса, 7-8 квітня 2023 р.). Одеса: Видавництво «Молодий вчений», 2023. С. 37-40.

13. Савченко В.О. Проблематика порушення права на свободу думки. *Актуальні проблеми міжнародного права: Всеукраїнська науково-практична конференція* (м. Харків, 10 березня 2023 р.): збірник матеріалів. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. С. 95-97 http://law.karazin.ua/resources/doks2021/nauka/repozitary/Aktualni_problemy_mizhnarodnoho_prava_matkonf_10-03-2023.pdf

14. Савченко В.О. Реалізація принципу свободи договору крізь призму акцепту та оферти. *Актуальні проблеми прав людини, держави та правової системи*: матеріали XXII Міжнародної студентсько-аспірантської наукової конференції (м. Львів, 28 квітня 2023 р.). Львів: Юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2023. С. 54-55.

15. Савченко В.О. Практика застосування конклюдентних дій на прикладі Трірського винного аукціону. *Цивільне право: проблеми теорії та правозастосування*: матеріали XXI наук.-практ. конф., присвяч. 101-й річниці з дня народж. д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. АН УРСР, ректора Харків. юрид. ін-ту (1962–1987 рр.) В. П. Маслової (м. Харків, 17 лютого 2023 р.). Харків: НЮУ імені Ярослава Мудрого, 2023. С. 221-223. <https://nauka.nlu.edu.ua/nauka/vnd/zbirnyku-naukovyh-konferenczij/>. ISBN 978-617-8198-07-2

16. Савченко В.О. Існування вибору дій як психологічна константа свободи волі. *Розвиток наукової думки: актуальні питання, досягнення та інновації*: Матеріали науково-практичної конференції (м. Хмельницький, 28-29 квітня 2023 р.). Одеса: Видавництво «Молодий вчений», 2023. С. 49-52.

17. Савченко В.О. Принцип свободи договору в праві ЄС та України: вступ до проблематики. *Конституційне право ЄС в аспекті євроінтеграції України*: тези доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 21 квітня 2023 р.). Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. С.286-289 http://law.karazin.ua/resources/doks2021/nauka/repozitary/Konferentsiia_21-04-2023_Zbirka_tez.pdf

18. Савченко В.О. Два актуальні виклики цивільного права України.

Проблеми цивільного права та процесу: тези доп. учасників наук.-практ. конф., присвяч. 98-й річниці від дня народження О. А. Пушкіна (м. Вінниця, 19 травня 2023 р.). МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ ; Харків. обл. осередок Всеукр. громад. орг. «Асоціація цивілістів України», Наук. парк «Наука та безпека». Вінниця: ХНУВС, 2023. С. 235-238.

19. Савченко В.О. «Сурогатна воля» штучного інтелекту: філософсько-правовий аналіз. *Інтернет речей: теоретико-правові та практичні аспекти впровадження в умовах Європейської інтеграції: зб. матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 05 травня 2023 р.):* Упоряд.: Баранов О.А., Головка О.М., Дубняк М.В. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. С. 261-266.

20. Волощенко О.М. Деякі аспекти процесів удосконалення законодавства права інтелектуальної власності. *Юридичні науки: проблеми та перспективи: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. (м. Запоріжжя, 24–25 лютого 2023 р.).* Запоріжжя, 2023. С. 40-42.

21. Voloshchenko O. On the issue of determining the sing of originality of copyright objects. *Modern research in world science. Proceedings of the 12th International scientific and practical conference. SPC «Sci-conf.com.ua». Lviv, Ukraine, 2023. P. 966-968. <https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2023/03/MODERN-RESEARCH-IN-WORLD-SCIENCE-26-28.02.2023.pdf>*

22. Волощенко О.М. До питання удосконалення категоріального апарату Закону України «Про авторське право і суміжні права». *Конституційне право ЄС в аспекті Євроінтеграції України: тези доповідей міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 21 квітня 2023 р.).* С. 259-261. http://law.karazin.ua/resources/doks2021/nauka/repozitary/Konferentsiia_21-04-2023_Zbirka_tez.pdf

23. Гура М.В. Дія-сіті, як сучасний інструмент організації роботи ІТ-галузі в Україні. *Сучасне управління організаціями: концепції, цифрові трансформації, моделі інноваційного розвитку: збірник тез доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 25 листопада 2022 р.).* С. 89-91 http://kbi.karazin.ua/wp-content/uploads/2023/06/Zbirnik_menegment_2022.pdf

24. Цибань А.А. До питання правового регулювання віртуальних активів (благ). *Конституційне право ЄС в аспекті Євроінтеграції України: тези доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 21 квітня 2023 р.).* Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. С. 309-311. http://law.karazin.ua/resources/doks2021/nauka/repozitary/Konferentsiia_21-04-2023_Zbirka_tez.pdf

Професором кафедри Ж. Завальною отримані свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір (наведена інформація не була включена у звіт за 2021-2022 навчальний рік): 1) авторське свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 113230 від 8 червня 2022 року співавторів Старинського М.В. та Завальної Ж.В. «Мовна політика СРСР як інструмент

спричинення соціокультурної травми та її наслідки для сучасного українського суспільства» в монографії «Man and society in the dimensions of socio-cultural transformation»; 2) авторське свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 113157 від 2 червня 2022 року співавторів Старинського М.В. та Завальної Ж.В. «Economic sovereignty of a modern state in the context of sustainable development» опублікованого *Law, Business and Sustainability Herald*. 2021. № 1 (2). С. 5–15.

Організаційна робота

Науково-педагогічними працівниками кафедри на постійній основі проводиться профорієнтаційна робота з потенційними абітурієнтами університету та зі студентами факультету.

Старшим викладачем кафедри В.П. Сverdліченко 17 травня 2023 року проведено профорієнтаційний захід для учнів 10-11 класів школи «Ранок», м. Харків. В межах тижня кар'єри у Каразінському університеті були організовані відеозустрічі студентів із Головою Ради адвокатів Харківської області В. Гайворонською та випускницею факультету, представником у Європейському суді з прав людини, адвокатом А. Овдієнко.

При кафедрі функціонує студентський науковий гурток «Школа приватного права» (співкерівники гуртка – доцент кафедри О.М. Волощенко та старший викладач кафедри А.А. Цибань). Упродовж звітного періоду на засіданнях гуртка проводились майстер-класи та юридичні практикуми із запрошенням фахівців-практиків на теми: «Адвокатська діяльність: виклики та реалії сьогодення», «Особливості відшкодування матеріальної та моральної шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки», «Значення свободи волі для принципів цивільного права», «Адвокатура сьогодення: питання і відповіді», «Актуальні проблеми судового захисту права власності, приватного і сімейного життя».

Трьома науково-педагогічними працівниками кафедри (А.М. Гужвою, Є.О. Мічуріним та В.П. Сverdліченко) виконувались обов'язки кураторів академічних студентських груп.

Кафедрою систематично проводяться науково-методичні семінари із запрошенням представників наукової спільноти та практиків: 25 жовтня 2022 р. проведено науково-методичний семінар на тему «Правочин у римському приватному праві» за участю запрошеного лектора, професора, касаційного адвоката Джованні Бранді Кордаско Сальмена (Італія). Науково-педагогічними працівниками здійснюється робота у спеціалізованих вчених радах із захисту дисертацій (рецензент, опонент, член спеціалізованої вченої ради); розробляються наукові висновки на запити фізичних та юридичних осіб тощо.

Участь у роботі Вченої ради юридичного факультету та у роботі методичної комісії юридичного факультету на постійній основі беруть завідувач кафедри О.А. Устименко та доцент кафедри О.М. Волощенко.

02 червня 2023 р. завідувач кафедри О.А. Устименко та доцент кафедри

К.П. Пейчев в якості делегатів від юридичного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна взяли участь у 3'їзді представників юридичних вищих навчальних закладів та наукових установ по виборах члена Вищої ради правосуддя.

Доцентом кафедри О.М. Волощенко взято участь у роботі комісії секції «Правознавство» Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідних робіт учнів-членів Малої академії наук (рецензування робіт та відбір переможця за результатами публічного захисту). Також доцентом О.М. Волощенко прийнято участь у розробці та експертизі завдань ЄФВВ предметного тесту з права та міжнародного права (МОН України).

Професор кафедри Ж.В. Завальна є членом редколегій фахового наукового видання України з юридичних наук «Наукові записки Львівського університету бізнесу та права» та іноземного журналу «Global Prosperity» (Чеська Республіка). Професор кафедри Є.О. Мічурін є членом редколегій фахових наукових видань України з юридичних наук «Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія «Право» та «Форум права».

Участь у програмі реалізації Стратегії розвитку Каразінського університету

За звітний період кафедрою на постійній основі здійснювалися заходи, спрямовані на реалізацію Стратегії розвитку Каразінського університету на 2019-2025 роки, виконання планів роботи кафедри на факультеті щодо організації та забезпечення навчального процесу, наукової, методичної, організаційної, виховної діяльності кафедри цивільно-правових дисциплін: створення сприятливого середовища для здійснення наукової та освітньої діяльності як для професорсько-викладацького складу кафедри, так і для студентської спільноти; розробка навчальних програм, орієнтованих на розширення можливостей набуття студентами знань на засадах міжнародного партнерства; сприяння науковій мобільності працівників кафедри та студентів; закладення фундаменту для подальшого співробітництва з представниками інших закладів вищої освіти, у тому числі міжнародних.

Завідувач кафедри
цивільно-правових
дисциплін

Олена УСТИМЕНКО